

GESCHIEDENIS VAN EEN KORT VERHAAL

Pjotr Smaad

Roman

Uitgeverij Kwaliteit

C - Pjotr Smaad

Nadruk en doorverkoop verboden

Auteur; Smaad

Design; Osbourne Cox

Redactie; Uitgeverij Kwaliteit

NUR 301

VERSCHENEN bij UITGEVERIJ KWALITEIT

Zaaddonor Dagboek

Grensoverschrijdend Gedrag is Normaal

Grondbloemen

Prinsjesdag van Geertje Chiwawa

Eppo Bruins 'Taalstrijd

Joost Zwagerman Essayprijs Onthouden Essay

Gids voor de Omgang met Bekende Nederlanders

VERWACHT (intekenen voor korting uitgeverijkwaliteit@gmail.com)

Geschiedenis van een Kort Verhaal Deel 2

Het Laatste Sociale Huurhuis

A.F.'s Nieuwe Oorlogsdagboek

Het jaar van Hendrikje Stoffels

Voor Jonathan Swift

**Wer sich über die Wirklichkeit nicht hinauswagt,
Der wird nie die Wahrheit erobern.**

Friedrich Schiller

DEEL 1

BOEKHANDEL STAD

1.

Hoewel hij geen slechter moment had kunnen kiezen in de geschiedenis van zijn woonplaats, besloot het Korte Verhaal op een voorjaarsochtend - na wederom met diepe overpeinzingen te zijn opgestaan - dat het zo niet langer kon. Dat er iets moest gebeuren. Dat hij iets aan zijn situatie moest doen.

Al geruime tijd werd hij door één kwestie geplaagd; diep in zijn hart wilde hij graag een Roman zijn, een Scenario soms, een Script voor een dertiendelige televisieserie vaak. In ieder geval een ander genre. Een hoedanigheid met meer perspectief dan hijzelf. Dat soort dagen draaiden er meestal op uit, dat hij meteen zijn bed weer in kroop; hij meende toch tekort te zijn, om ooit een boek van betekenis kunnen worden. Dat had zijn moeder - een Detective - ook altijd tegen hem gezegd. En zo ging een etmaal snel voorbij, en maakte het Korte Verhaal ook niet zoveel mee en bleef beperkt van omvang. Ziedaar de vicieuze cirkel waarin hij zich al jaren bevond.

Maar die op voornoemde voorjaarsochtend werd doorbroken. Directe aanleiding was een ontmoeting met de Roddelrubriek de dag daarvoor.

Dat creatuur meed eenieder liever in Boekhandel Stad, vanwege de pijnlijke verhalen die hij erop nahield. Die wist - ondanks zijn overgewicht - altijd snel en vals uit de hoek te komen. En gisteren was hij helemaal op dreef; zat op een terras met z'n dikke lay-out en gladde cover, weggedoken onder een luifel om in de schaduw te blijven.

- Hee, Kort Verhaal. Kom hier. Snel!

Dat was het vervelende van dat naderende zomerweer. Door die terrassen kon je iemand niet mijden op straat. Hij moest wel naar hem toe.

- Zojuist, bij een aanslag, is er een Krimi verschrikkelijk uit zijn dak gegaan, hijgde het Roddelblad. Een seriekrimi zelfs, met heel veel verschillende delen met een enorme hoeveelheid narigheden. Een afrekening in het criminele circuit, zeggen ze. Het gegil was tot in de verre omtrek te horen, zeggen ze.

De gewelddadigheid was de laatste jaren onbetamelijk toegenomen in

de boekengemeenschap. Als *Krimi* maakte je snel naam en hoe groter de hoeveelheid *brute Incidenten* en *moorddadige Ideeën*, des te talrijker de oplage. Daar had het Korte Verhaal nooit wat van begrepen, waarom dat was. Voor uitsluitsel rond deze kwestie had hij een stelletje oude Griekse Vertalingen aan de rand van zijn woonplaats kunnen raadplegen, die overal een verklaring voor hadden, maar daar had hij gisteren helemaal geen zin in gehad. Die Klassieke Werken waren nog langdradiger van stof dan de Roddelrubriek en dan was hij geheel niet meer aan zijn eigen inhoud toegekomen, wat toch niet de bedoeling kon zijn.

De woorden van de Roddelrubriek zoemden als klankschalen na in zijn geest, niettemin verliet hij zonder te groeten het terras en vergat daarbij voor het gemak maar even, dat boeken in hun diepste wezen gedachten waren en wanneer die gedachten door een bepaald onderwerp, in dit geval *Krimi's* en *Serie Krimi's*, geobsedeerd raakten, je er persoonlijk mee te maken kreeg.

Zo ging dat bij boeken. Dus ook bij het Korte Verhaal.

Na dat optimistische besluit deze ochtend iets aan zijn bestaan te beteren, ging hij eerst gezellig koffie drinken met zijn dierbare vriend; *het Lexicon van Literaire Termen*. Zijn wat logge en goeie kompaan, die door zijn goedhartigheid tevens op sommigen de indruk maakte eeuwig met een depressie in gevecht te zijn.

In die zin veranderde er niets en was er geen vulgair vuiltje aan de lucht. Ze hadden gewoon hun breedsprakige koffiesessie. Te weten in het schrijverscafé: een zestal ronde tafeltjes met Thonet stoelen en een paarsig gekleurde marmeren bar achter een riant raam aan het Boekwinkel Plein. Dit keer hadden ze een reuze voortvarende conversatie over spanningsbogen.

Toen daar de rek uit was, aan het begin van de middag ging Kort Verhaal op weg naar de bibliotheek voor diepgang. Maar raakte verstrikt in zijn eigen verhaallijn. Hij werd overvallen door tussendoor trek en bezocht een snackbar. Had hij dat maar nagelaten. Het was na wat bunkeren en schaamteloos schrokken, dat hij vertrok en spoedig hem niet slechts het vermoeden bekreop, achterdocht was hem niet vreemd tenslotte, dat had hij met pollepels paradigma pap van die onvermoeibare moeder Detective meegekregen, maar het Korte Verhaal besepte; hij werd

gevolgd. Aan weerszijden van zijn grachtenkant liep een curieus kwartet met hem op, een viertal types volgden.

Om te zien of zijn indruk klopte en ze Kort Verhaal daadwerkelijk nazaten, schoot hij een zijstraatje in en bevroor ter plekke. Waar bevond hij zich verdorie! In deze doodlopende, naar stront stinkende steeg, was hij nog nooit geweest.

Verderop links stond tegenaan een schutting geparkeerd, nog trillend van warmte het vrachtvervoer van een lokaal gevreesde toneelvereniging; een antieke verhuiswagen met een brede laadbak van bruinhouten spanten, die doorliep tot boven de rode cabine. Op de houten zijkanten spelden witte letters de naam van de club, waarvan echter na drie keer lezen, nog steeds iedere mogelijke begripsoverdracht Kort Verhaal ver boven de pet ging.

Nou moest je een boek niet meteen naar zijn kافت beoordelen, dat was bekend, maar toen weldra die vier schaduwen verschenen bij de ingang van de steeg, handelde het Korte Verhaal snel en besloot zich achter het decortransport schuil te houden. Tussen de schutting en de cabine. Via een treeplank klom hij omhoog en hield zich staande aan een buitenissig giga zijspiegel. Waarin hij oogluikend bemerkte; hij mocht er qua levenscyclus van een boek, nog best wezen. Als was het om hem voor die gedachte te bestraffen, klonk op dat moment rechts van hem in het donkere deel van de steeg een laffe plof. Alsof er iemand viel. Alsof de grote Lezer in het wolkendek een boek had laten vallen, wat met een klap daar in de duisternis zijn bestemming vond.

Ondertussen keek het verdacht ogend viertal - het leek of ze meer blind waren dan Justitia haarzelf - zeer onderzoekend naar het naambordje.

- Dit is verdorie toch wel de Leesteken Steeg, mag ik hopen? Mopperde 'n donkerbruine Potboiler.

- Als je kan lezen wel. Een enorme Misdaadroman, die met zilveren *MOORD* op zijn zwart leren omslag had staan, gaf met die woorden zijn collega meteen lik op stuk.

Het was een tijdje stil.

- Zeg, ik weet niet hoe het met jullie zit, maar ik heb nog meer te doen vandaag, sprak de Potboiler andermaal.

- O wat dan, pestte een Pocket, die rechts van de voorafgaande linkmichel stond.

- Kijk maar uit! Zei de Potboiler. Jij moet helemaal dicht bij de waarheid blijven, anders ben je zo zoek - Zakboek!

Een gespikkeld Kasregister - bij eerste oogopslag een merkwaardige verschijning binnen dit gezelschap, maar kennelijk was hij de raadgever, de *consigliere* en het intellect van deze krimifamilie - deed een poging de verhitte heren weer tot bedaren te brengen;

- Rustig nou maar, rustig, kijk daar komt ie al aan.

Vanuit de doodlopende kant naderde een lichtgroen Boekje met een fletse en onduidelijke benaming op zijn kaft. Niet te groot, niet te klein. Kennelijk had hij het nodige te verduren gehad: er zat een afschuwelijke scheur in zijn voorzijde; en hier en daar had de plastic folielaag - die hem ooit glans gaf - het karton van zijn omslag in de steek gelaten en hing in krullen naar beneden. Hij passeerde het vrachtvervoer terloops aan de andere kant en ging met zijn ernstig beschadigde rug naar het Korte Verhaal staan, waardoor deze - spiedend tussen de cabine en de laadbak - de titel niet kon lezen. Even meende hij een getal waar te nemen.

- En? Dat was de laatste?' vroeg het Groene Boek.

- Nee. Nog lang niet. Het is nog een hele klus, meneer, bekende de Potboiler. Niemand wil z'n Incidenten afstaan. En die Seriekrimi van gisteren al helemaal niet. Die ging compleet uit z'n bol.

- Maar kunnen we nu afrekenen, voor de blauwe Belastinggids er lucht van krijgt, interrompeerde het Kasboek, correct articulerend.

- Bepaald niet hier in deze stinksteeg. Hier kun je toch geen zaken doen, kerel.

- Wat had je dan gewild? Een landweg soms? Of een maisveld misschien, provoceerde de Moord-roman met de zwartleren omslag, dat is vragen om *Incidenten*, terwijl ik dacht, dat we die dingen nou juist...

Een gespannen zwijgen volgde en vulde toen in zijn geheel de steeg. Het voelde aan als de overbruggende stilte tussen 2 rinkels van een telefoon. Zo'n stilte die intenser en dreigender wordt naarmate het opnemen uitblijft. Ook hier. Niet zonder gevolg. Het Groene Boek liep rood aan. De grond trilde. Een innerlijke uitbarsting van agressie, een gloeiende magma eruptie van energie, maakte dat hij een veelvoud in omvang toenam en - van een handig tas exemplaar - opzwol tot een zwaarlijvig en gebonden Essay. Alsof hij een muil sperde, sloeg hij zijn omslag open, waarop een fluorescerende vonkenregen van woorden en

letters tussen zijn bladzijden vandaan spatte, en die glinsterend over de Krimi's uitgestrooid werd en hen volledig dreigde te verschroeien.

- Nee, nee - kalm aan maar. We weten het. Heus. We doen het allemaal zo rustig en onopvallend mogelijk, sprak het Kasboek snel en wat aftrekposten nalopend.

- Luister dan, allemaal. Als alle *Persoonlijke Incidenten* en *Eigen Ideeën* van alle boeken de stad uit zijn, wanneer iedereen evenveel inhoud heeft als een Dummy, dan breng ik het hele bedrag in 1 keer langs. En houd dit in de gaten; waag het niet maar één *Incidentje* voor eigen gebruik achter te houden, want dan krijg je een jofel aantal Naslagwerken op je dak. Een beetje duidelijk tot zover? Ajuus.

Na zijn laatste woorden draaide het Groene Boek zich om en schuifelde naar de duistere kant, terwijl het Verhaal zich inspande en nog steeds geweldig zijn best deed om de naam op de omslag te ontcijferen. Helaas was de groene kaft al te ver uit het zicht, zeg maar, voor een Verhaaltje met slecht zicht.

- Nou dan zijn we snel uitgeteld, zei de Pocket.

- Gelijk heb je, beaamde het Kasboek zuchtend en precies op het moment dat het Korte Verhaal zich recht draaide en daarbij onmiskenbare herrie produceerde.

- Wat was dat, sprak de Potboiler geschrokken, heb je weer een zooi onomatopoeën zitten eten, pickpocket.

- Nee nee, dat kwam daar vandaan, wist de zilveren Moordkrimi, duidend richting het Vrachtervervoer. De Pocket en zijn Moord collega kwamen naderbij. Via de voorkant van de cabine wilde het Korte Verhaal nu zelf ongezien het donkere deel van de steeg bereiken, maar de twee Krimi's hielden hem terdege tegen.

- Verrek, siste de Pocket, die gast heeft alles gehoord. En zo'n klein friemel verhaal heeft graag wat te vertellen. Het Zakboekje haalde een vlijmscherpe zinsnede uit zijn voorspelbare inhoud. Gelukkig nam het Kasboek weer het woord.

- Rustig, nou jongens. Kijk eerste eens of er wat aan te verdienen valt, voor we ons weer voor niks gaan staan uitsloven.

- Hoezo? Als Pocket geef ik hem graag een enorme oplage nog voor z'n eerste drukgang.

- Hoe zit 't met zijn liquide middelen.

- Nou, wel goed lijkt mij, grinnikte de Moordroman. Moet je zien wat een woordenbrij hem dun door z'n boek loopt.

Inderdaad, bij het Korte Verhaal liep van paniek een vloeiende stroom losgeslagen syllaben uit zijn inhoudsopgave: *Hallo. Hee. Niet. Waardoor? Ja hoor. Aan mekaar. Verrek vlerk. Tatort. Nadorst. Slagroom...en na lang wachten dachten de aanwezigen... alarm... alarmstaat. Straatarm, door de dunne darm warm aanbevelen...*

- Zeg, hou daar eens gauw mee op,ilde de Potboiler, hier kunnen zelfs wij geen touw aan vastknopen. Zo verliezen we alle betekenis en houvast en dan loopt het verkeerd af, dat zul je zien.

De terughoudendheid van het Korte Verhaal was toen werkelijk onovertroffen.

- Hoe zit het? Zal ik hem dan nou maar een metafoor voor z'n voorwoord geven? siste de kleine Pocket.

Een paar uur later zat het slachtoffer trillend bij een Wetboek aan een tafeltje op het politiebureau. Het Wetboek verdween bijna geheel achter een enorme typemachine. Om de gemaltraiteerde wat te kalmeren bracht een Proces Verbaal een beker met koffie.

- Stil maar. Eerst je naam, zei het Wetboek bars en bassend.

- Kort Verhaal.

- Pardon?

- Kort Verhaal.

- Nog één keer graag.

- Nogmaals? Het wil niet erg vlotten, hier hè?

- Nee, nee. Valsheid in geschriften. Een andere titel opgeven zeker.

Daarnet zei je heel wat anders.

- Ja, Kort Verhaal.

- Precies. Mij neem je niet in het ootje, want dat is mijn favoriete letter toevallig. Heb ik nog dienst? Jammer. Vooruit dan maar. Wat is er gebeurd?

- Ik was op weg naar de bibliotheek, omdat ik zo graag een roman wil worden en toen...

- Wacht even. Wacht even, ventje. Dit moet ik optypen. Kostelijk. Dan heb ik weer wat te vertellen bij de koffie. Beter dan al die wetsartikelen en leefregels, die wij elk etmaal met poespas moeten toepassen. Ja...ja ventje...en toen?

- Ja hoe het te zeggen. Omdat ze geen *Persoonlijke Ideeën of Incidenten* bij me vonden - en geloof me, ik probeer daar juist iets aan te veranderen - toen hebben ze mijn Cover deels meegenomen. In een goot, een paar straten verderop, vond ik hem terug.

- Stop. Halt even! Een of ander idioot type heeft mijn typ-ex gejat. Moment. Hee, welk maloot zat aan mijn typ-ex!

Veel later dan hij wilde, lag het Korte Verhaal die avond op zijn plank. Hoe moest hij nou ooit als roman uit de verf komen, als hij niet eens meer in de buurt van de bibliotheek durfde te komen. Hij had er weer een angst bij. Dat schoot op.

